

Lukio

YLIOPPILASTUTKINTO

Ylioppilastutkinto järjestetään kaksi kertaa vuodessa, keväällä ja syksyllä. Ylioppilaskirjoitukset pidetään yhtä aikaa kaikissa lukioissa ja lukiokoulutusta järjestävissä oppilaitoksissa.

Tutkinnon suorittaminen

Ylioppilastutkinto on suoritettava enintään kolmen perättäisen tutkintokerran aikana. Tutkinnon suorittaminen katsotaan aloitetuksi, kun ilmoittaudut ensimmäisen kerran tutkintoon, pakolliseen tai ylimääräiseen kokeeseen. Tutkintoon kuuluu vähintään viisi koetta, joista äidinkielen koe on kaikille pakollinen joko suomi äidinkielenä taikka suomi toisena kielenä -tasoisena. Voit valita kolme muuta tutkintosi pakollista koetta seuraavien neljän kokeen joukosta:

- toisen kotimaisen kielen koe (ruotsi)
- yksi vieraan kielen koe
- matematiikan koe
- yksi reaaliaineessa järjestettävä koe

Voit päättää itse, minkä viidennen kokeen haluat suorittaa, esimerkiksi toisen reaaliaineen kokeen tai vieraan kielen.

Tutkintosi pakollisiin kokeisiin tulee sisältyä vähintään yksi pitkän A-oppimäärän koe. Pakollisten kokeiden lisäksi voit osallistua yhteen tai useampaan ylimääräiseen kokeeseen. Pakolliset kokeet hyväksyttävästi suorittaneet saavat ylioppilastutkintotodistuksen. Todistus annetaan sinä tutkintokertana, jolloin kaikki pakolliset kokeet on hyväksytysti suoritettu. Opiskelijan tulee suorittaa lukion oppimäärä 150 opintopistettä ennen ylioppilastutkintotodistuksen saamista.

Ylioppilastutkintoon saa osallistua

- lukiossa opiskeleva, kun on opiskellut kyseisen aineen pakolliset opinnot (B-kielessä 6 op)
- hylätyn kokeen uusija voi uusia kokeen kolme kertaa tutkintoa suoritettaessa; hylättyä pakollista koetta uusiessasi voit halutessasi vaihtaa vaativamman tason kokeen lyhyempään oppimäärään perustuvaan kokeeseen
- hyväksytyn tai hylätyn arvosanan korottaja saa tutkinnon jälkeen uusia kokeen rajoituksetta
- tutkinnon täydentäjä niissä aineissa, joiden kokeisiin ei ole aikaisemmin osallistunut tai jo suorittamansa aineen eritasoiseen kokeeseen
- ulkomaisen lukion oppimäärän tai suomalaisen lukion oppimäärän 150 op suorittanut
- ammatillisen perustutkinnon 180 osaamispistettä suorittanut tai tutkintoa suorittava, jolla on opintoja suoritettu 90 osp

Ylioppilastutkinnon arvostelu

Kokeista annettavat arvosanat (suluissa niistä käytettävät lyhenteet) ovat laudatur (L), eximia cum laude approbatur (E), magna cum laude approbatur (M), cum laude approbatur (C), lubenter approbatur (B), approbatur (A) ja improbatur (I). Improbatur on hylätty arvosana.

Kokeista annettavia arvosanoja ei pisteytetä etukäteen, vaan pisterajat muodostuvat prosentuaalisesti jotakuinkin seuraavasti: L 5 % vastauksista, E 15 %, M 20 %, C 24 %, B 20 %, A 11 % sekä I 5 %.

HUOM. Lukion moduulit ja kokeet arvioidaan peruskoulun tapaan numeraalisesti 4–10.

Lukio

LUKION OPPIAINEET

1. Arvioi asteikolla 0–3 kuinka kiinnostava oppiaine mielestäsi on.

2. Arvioi asteikolla 0–3 kuinka hyödyllinen aine tulevaisuudessa on taikka kuinka paljon sitä tarvitsee opiskella jatko-opintoja varten.

3 = paljon; 2 = melko paljon; 1 = vähän; 0 = ei lainkaan

3. Laske pisteet yhteen ja kohdassa 4. laita kuusi sinulle tärkeintä oppiainetta tärkeysjärjestykseen.

	1. Oma mielenkiinto	2. Oppiaineen hyöty	3. Pisteet yhteensä	4. Tärkeysjärjestys
ÄIDINKIELI				
A-KIELI, ENGLANTI				
B1-KIELI, RUOTSI				
MUUT KIELET				
MATEMATIIKKA				
BIOLOGIA				
MAANTIEDE				
FYSIIKKA				
KEMIA				
USKONTO / ET				
FILOSOFIA				
PSYKOLOGIA				
HISTORIA				
YHTEISKUNTAOPPI				
TERVEYSTIETO				
LIIKUNTA				
MUSIIKKI				
KUVATAIDE				

Lukio

Seuraavassa pohdi alustavasti lukion opinto-ohjelmaasi. Rastita ne oppiaineet, joissa tällä hetkellä ajattelet opiskelevasi pakollisten opintojen lisäksi valtakunnallisia valinnaisia opintoja tai jatkaa valinnaisten kielten opintoja.

Pakolliset kielet			
ÄIDINKIELI (pakollinen yo-kirjoituksissa)	☒	suomi äidinkielenä tai suomi toisena kielenä	
Ylioppilaskirjoituksissa äidinkielen koe on kaksiosainen: siihen kuuluvat tekstitaidon koe ja esseekoe. Tekstitaidon kokeen arvioinnissa painottuu lukutaito ja esseekokeessa kirjoitustaito. Kokeet järjestetään eri koepäivinä. Äidinkielen arvosana määräytyy näissä kokeissa saadun painotetun pistesumman perusteella.			
A1-KIELI (3.lk alkanut kieli)	☐	englanti	
B1-KIELI (7.lk alkanut kieli)	☐	ruotsi	
Valinnaiset vieraat kielet			
A2-KIELI (4.lk alkanut kieli) voit jatkaa A2-tasoisena lukiossa tai vaihtaa alkavaksi B3-kieleksi tai lopettaa opiskelun	☐	☐	☐
	☐	☐	☐
B2-KIELI (8.lk alkanut kieli) voit vaihtaa alkavaksi B3-kieleksi tai lopettaa opiskelun	☐	☐	☐
	☐	☐	☐
B3-KIELI (lukiossa alkava kieli)	☐	kirjoita aloitettavan kielen nimi tai lyhenne	
	☐		
Pakollinen matematiikka			
MATEMATIIKKA	☐	MAA pitkä A-oppimäärä	
	☐	MAB lyhyt B-oppimäärä	
Pakolliset reaaliaineet			
Ylioppilaskirjoituksissa yhdellä tutkintokerralla järjestetään kaksi reaaliaineiden koepäivää. Koepäivät sijoitetaan tutkintoaikatauluun siten, että niiden välillä on noin viikko. Koepäivien järjestys voi vaihdella. Kokelas voi osallistua yhtenä koepäivänä vain yhden reaaliaineen kokeeseen. Siten kokelas voi suorittaa yhdellä tutkintokerralla enintään kaksi reaaliaineen koetta. Tutkinnon hajauttamalla kokelas voi halutessaan osallistua usean reaaliaineen kokeeseen.			
I. PÄIVÄNÄ	☐	☐	☐
	☐	☐	☐
II. PÄIVÄNÄ	☐	☐	☐
	☐	☐	☐

Lukio

Pakolliset taito- ja taideaineet
Lukiossa voit suorittaa muiden opintojen ohella lukiodiplomeja taito- ja taideaineissa, kuten kotitaloudessa, käsityössä, liikunnassa, mediassa, musiikissa, tanssissa, teatteritaiteessa ja kuvataiteessa. Taito- ja taideaineissa ei järjestetä koetta ylioppilaskirjoituksissa. Lukiodiplomin laajuus on 2 op.
☐ kuvataide ☐ musiikki ☐ liikunta
Valinnaiset taito- ja taideaineet sekä reaaliaineet (esim. viestintä)
☐ _____ kirjoita valinnaisen aineen nimi tai lyhenne
☐ _____

Ylioppilastutkinto tulee suoritetuksi, kun kokelas on suorittanut hyväksytysti pakolliset kokeet sekä lukiokoulutuksen oppimäärän tai muun ylioppilastutkinnon suorittamiseen oikeuttavan tutkinnon tai koulutuksen.

Ylioppilastutkinto tulee suoritetuksi pakollisessa kokeessa annetun hylätyn arvosanan estämättä, jos kokelaan suorittamien muiden kokeiden arvosanat osoittavat lukiokoulutuksen opetussuunnitelman mukaisia tietoja ja taitoja sekä riittävää kypsyysää, eikä kokelas ole kirjallisesti kieltänyt hylätyn arvosanan merkitsemistä todistukseen.

Lautakunta noudattaa kompensaatiossa seuraavia perusteita:

Hylätyt suoritukset on eri oppiaineissa tason mukaan jaettu neljään luokkaan, joista käytetään merkintöjä i+, i, i- ja i=. Kokelaan kustakin hyväksytystä kokeesta saamasta arvosanasta annetaan kompensatiopisteitä seuraavasti: laudatur 7, eximia cum laude approbatur 6, magna cum laude approbatur 5, cum laude approbatur 4, lubenter approbatur 3 ja approbatur 2. Kokelaan saamat kompensatiopisteet lasketaan yhteen, jolloin 12 kompensatiopistettä kompensoi hylätyn arvosanan, jos se on i+, 14 i:n, 16 i-:n ja 18 i=:n.

Jatko-opintoihin hakeminen

Jatko-opintoihin voi ylioppilastutkinnolla hakea suorittamaan ammatillista tutkintoa tai hakea ammattikorkeakouluun tai yliopistoon.

Ammattitutkinnon suorittaminen, esimerkiksi kauppaopiston merkonomi tutkinto, kestää lukion jälkeen yleensä 2 vuotta, ammattikorkeakoulu noin 4-5 vuotta ja yliopiston maisterintutkinto noin 5-6 vuotta.